

Sygnatura akt II S 9/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 28 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO. Marian Raszewski - spr

Sędziowie: SSO. Barbara Mokras

SSO. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa małoletnich S. A. i W. A. działających przez matkę K. A. (1)

przeciwko G. A.

o podwyższenie alimentów

na skutek skargi małoletnich powodów na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kaliszu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, sygn. akt III R C 26/12

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie pod sygnaturą III RC 26/12 prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Kaliszu nastąpiła przewlekłość postępowania,

2. przyznać od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz małoletnich powódek:

- S. A. kwotę 3000 zł (trzy tysiące zł)

- W. A. kwotę 3000 zł (trzy tysiące zł)

płatną do rąk matki małoletnich K. A. (2)

3. w pozostałym zakresie skargę oddalić.

UZASADNIENIE

Małoletnie S. A. i W. A. działające przez matkę K. A. (2) wniosły skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. W skardze wniosły o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie III RC 26/12. Wniosły również o zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu kwoty 20.000 zł płatnej do rąk ich przedstawicielki ustawowej K. A. (2). W uzasadnieniu wskazały, że przedmiotowa sprawa pozostaje bez biegu od dnia 8 lipca 2013 r. , a zważywszy, że przedmiotowa sprawa dotyczy dostarczenia środków utrzymania przyznanie od Skarbu Państwa w górnej wysokości ustawowej jest uzasadnione.

Prezes Sądu Rejonowego w Kaliszu wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Skarga jest w przeważającej części zasadna.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozew małoletnich powódek o podwyższenie renty alimentacyjnej skierowany przeciwko G. A. wpłynął do Sądu Rejonowego w Kaliszu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w dniu 12 stycznia 2012 r.

Sprawa została niezwłocznie wyznaczona na termin rozprawy. Pierwsza rozprawa odbyła się w dniu 2 lutego 2012 r. i z uwagi na brak zwrotnego poświadczenia odbioru zasadnie została odroczone na dzień **1 marca 2012 r.** Rozprawa, która odbyła się w tym dniu została odroczone bez terminu z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo pozwanego.

W dniu 20 marca 2012 roku matka małoletnich składa wniosek o ustanowienie dla nich pełnomocnika z urzędu i zwolnienie od kosztów sądowych. Do wniosku dołączyła oświadczenie o stanie rodzinnym i majątku, dochodach, źródłach utrzymania (k-49 i n.akt). Sąd Rejonowy dopiero 23 maja 2012 r. wydał postanowienie, w którym rozpoznał ww wniosek. Od 20 marca do 23 maja 2012 r., czyli przez ponad dwa miesiące Sąd nie podejmował żadnych czynności w sprawie.

W dniu 8 czerwca 2012 r. Sąd zawiadomił matkę powódek o ustanowieniu dla niej pełnomocnika z urzędu. Natomiast w dniu 17 sierpnia 2012 r. przewodniczący wyznaczył termin rozprawy na dzień 4 października 2012 r.

Z powyższego wynika, że już w dniu 9 czerwca Sąd mógł wyznaczyć termin rozprawy. Wyznaczenie terminu rozprawy za cztery miesiące należy uznać za termin zbyt odległy i uzasadniający co najmniej dwu miesięczną przewlekłość postępowania.

Rozprawa w dniu 4 października 2012 r. odbyła się. Przeprowadzono na niej postępowanie dowodowe, wydano postanowienie o oddaleniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia i odroczone sprawę bez terminu zobowiązując strony do złożenia dalszych wniosków dowodowych. W dniu 30 listopada 2012 r. sprawa z zażaleniem powódek została skierowana do Sądu Okręgowego w Kaliszu. W dniu 27 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił zażalenie powódek. Sprawa została zwrócona do Sądu Rejonowego w dniu 16 stycznia 2013 roku. Przewodniczący wyznaczył sprawę na 19 marca 2013 r. Rozprawa została odroczone bez terminu i Sąd zwrócił się do Sądu w D. o przesłuchanie pozwanego w drodze pomocy prawnej W dniu 12 czerwca 2013 r. Sąd wezwany zwrócił odezwę po wykonaniu. Sąd w dniu 20 czerwca (...). zlecić tłumaczenie protokołu bieglemu. **Dnia 27 czerwca 2013 r.** Sąd wyznaczył termin rozprawy na 3 października 2013 r.

Z uwagi na chorobę sędziego sprawozdawcy termin ten został zniesiony. Z notatki urzędowej wynika, że sędzia sprawozdawca chorował od dnia 18 września 13 r. do dnia 6 stycznia 2014 r. (K- 192 verte). W dniu 14 stycznia 2014 r. Sąd wyznaczył rozprawę na 24 czerwca 2014 r. Sprawa pozostawała praktycznie bez biegu przez okres jednego roku. Uwzględniając termin związany z doręczeniem wezwania dla pozwanego do Bułgarii (trzy- cztery miesiące) nieuzasadniona przewlekłość postępowania wynosiła osiem miesięcy. Choroba sędziego nie jest usprawiedliwieniem tej przewlekłości, gdyż strona nie może ponosić konsekwencji złej organizacji wymiaru sprawiedliwości.

Podsumowując, sprawa niniejsza pozostawała z winy Sądu **bez biegu przez okres co najmniej 12 miesięcy** i to uzasadnia stwierdzenie przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie.

Sprawa o alimenty jest sprawą o dostarczenie środków utrzymania i Sąd ma szczególny obowiązek dbałości o sprawność postępowania.

Celem przyznania sumy pieniężnej jest rekompensata za naruszenie prawa do rozpoznania sprawy skarżącego bez nieuzasadnionej zwłoki (w rozsądnym terminie). W doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że suma pieniężna stanowi surogat zadośćuczynienia za krzywdę wywołana przewlekłością, specyficzną formą zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Zadośćuczynienie to ma jednak charakter autonomiczny (por. Jerzy Skorupka, Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz, Warszawa 2010, s. 222) W jednym z postanowień Sąd Najwyższy stwierdził, że przyznanie odpowiedniej sumy pieniężnej stanowi sankcje dla Państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości (por. post. SN z dnia 6 stycznia 2006 r., (...) 154/05).

Trybunał strasburski niejednokrotnie podkreślał w swoich orzeczeniach, że istnieje silne domniemanie, że nadmiernie długie postępowanie powoduje krzywdę (wyrok Wielkiej I. ETPCz z 29 marca 2006 r. w sprawie S. przeciw W. (Nr 1), skarga Nr (...), § 204).

Ustalając wysokość sumy pieniężnej Sąd powinien wziąć pod uwagę czas stwierdzonej przewlekłości oraz znaczenie sprawy, w której nastąpiła przewlekłość, dla skarżących. W niniejszej sprawie skarżące nie przyczyniły się do powstania przewlekłości. Natomiast okres 12 miesięcznej przewlekłości jest okresem długim i w sprawie o alimenty dla podmiotów uprawnionych szczególnie krzywdzącym. Stosunkowo niska kwota przyznana przez Sąd Okręgowy od Skarbu Państwa dla powódek jest spowodowana tym, że Sąd Rejonowy terminowo rozpoznał wniosek o zabezpieczenie powództwa, co w znacznym stopniu łagodzi poczucie doznanej krzywdy.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że kwota po 3000 zł dla każdej z powódek stanowi sumę odpowiednią tytułem rekompensaty za krzywdę spowodowaną przewlekłością postępowania. W pozostałym zakresie Sąd skargę oddalił.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) orzec jak w sentencji.